

OOSTENDSE VOLKSKUNST OP ZWARTE SCHIJVEN

Hoeveel exemplaren er ooit geperst werden van de eerste langspeelplaat «Hier spreekt men Oostends» zal wel nooit heel juist bekend zijn. De opgave door de platenfirma zelf is uiteraard vrij relativerend. En ook de cijfers van Sabam zijn nogal onbetrouwbaar en komen trouwens met vertraging (en in schijven) toe. Toch zijn er duidelijke aanwijzingen dat het er vele duizenden moeten zijn. Een Oostendse platenhandelaar stoepte dat hij het rekord heeft geboekt met 1140 exemplaren en weinig winkels zullen er minder dan 500 verkocht hebben. Reken dus zelf uit : een nooit geëvenaard succes voor een regionale langspeelplaat. Met internationale konsekwenties trouwens want heel wat exemplaren werden naar Amerika, Canada, Zaire, Zuid-Afrika of Australië verstuurd : een in viniel gegrifte morzel van het goeie ouwe Oostende !

Men vertelde ons ook nog deze anekdote : een Oostends gezin dat al vele jaren te Kortrijk woonde hield een Nieuwjaarsreceptie en had daarvoor een drietal bevriende families uitgenodigd. De gasten hadden zich het hoofd gebroken waarmee ze hun gastheer blij konden verrassen. Toen de keurig ingepakte kadootjes tevoorschijn werden gehaald wist men al dat men op de discografische interesse van de gastheer had gekookt : de man had immers een knots van stereo-installatie en stelde het zeker op prijs dat die door de vrienden wel eens gestoffeerd werd. Een tragiekomisch moment werd het toen de platen uitgepakt werden : de gasten hadden alle drie bij zichzelf gedacht dat ze hun vriend geen groter genoegen konden doen dan hem zo'n Oostendse langspeelplaat te schenken. Zodat er nu drie prijken in zijn goed voorziene diskoteek !... Met vriendelijke Oostendse opdracht.

NUMMER TWEE

Zopas is de tweede Oostendse langspeler verschenen. Eindelijk, zuchten de platenverkopers uit de streek, want ze worden al vele maanden de mat platge-

lopen. Aanvankelijk was immers aangekondigd dat nummer twee rond Kerstmis van vorig jaar zou verschijnen maar zoveel onverwachte zaken kwamen om het hoekje kijken, zodat het uiteindelijk toch juni is geworden.

Want zo gemakkelijk is de producing van zo'n regionale langspeler echt niet. Krijg maar eens de mensen bij mekaar die het allemaal moeten maken. Lucy Monti kreeg ondertussen een kontrakt op één van die vakantiecruisers waarmee ook haar broer Pete reeds zes jaar de ganse wereld (zingend) afzwerft. Dat werd weer wachten. Voor een liedje als «Oostende kan 'k nooit vergeten» vonden we trouwens niemand beter geschikt dan de zingende zwerver Pete Monti maar tussen twee zeereizen door is hij precies 24 uur aan wal. En sleep hem dan maar naar een studio te Brussel of naar de life-opname te Oostende ! Daar zijn we tenslotte toch in gelukt, zij het met een beetje vertraging. Voor de studio-opname te Brussel hadden we twee uren Pete Monti kunnen lijmen : 's morgens was hij met zijn schip om 8 u. in Rotterdam komen aanleggen en 's anderendaags moest hij alweer om 8 u. vertrekken. Tussendoor moest hij nog even naar Oostende overvliegen om één enkele avond in eigen huiskring te kunnen doornemen. Bij de life-opnamen in het kursaal was het niet beter : hij kwam regelrecht uit Rotterdam, sprong voor de mikro, deed zijn babbeltje met het publiek, zong en vertrok alweer !

Waarom die combinatie studio-opname én life-opname ? ... Och, dat is louter technisch. Het klinkt allemaal zoveel beter als men het binnen de bestudeerde studiomuren, mét geroutineerde studiomuzikanten kan afwerken. Die opnamen werden dan tijdens de life-séance voor de Oostendse bejaarden in de zaal gebracht en met het gejoel, gelach en gezang van het publiek opnieuw vastgelegd. Dat geeft er die unieke sfeer aan. Daarbij kwam nog de brand van «'t Witte Paard» : precies vijf dagen vóór de geplande life-opname ! Heel bereidwillig stelde het kursaal de ambassadeurszaal

HIER SPREEKT
MEN OOSTENDS ...
NUMMER 2

ter beschikking maar breng dit de mensen van de Derde Leeftijd maar aan 't verstand. Een week na afloop kwam men nog kaarten bespreken voor de show die al voorbij was. Om maar te zeggen dat het nog een mirakel was dat we zoveel volk bijeen kregen.

«NEVER CHANGE A WINNING TEAM»

Voor de tweede langspeelplaat wilden we zoveel mogelijk volgens de vorige suksesformule werken : Oostendse liedjes met daartussen echte Oostendse leute. Maar Nonkel Jerome had intussen afscheid genomen van zijn publiek en Herman Moerman kon zich voor de opnamen onmogelijk vrij maken. Dus schreef hij een plezante sketch voor Pette Sjieke en Dreetje uit de Oostendse Revue. De Lachzaaiers deden de rest. En de gloednieuwe Oostendse liedjes schreven we samen met de zo vruchtbare Freddy Feys. Bert Gevaert zingt over de «Oostendse koetsier» en over de onvergetelijke Bertino, Zwarte Pier over «Vasche ploaten» en de «Vismien-vrienden», Lucy Monti over de «Dikke Madam», «Bie uus an 't zèetje» en dat tere visserslied «Klèèn verdriet, groot verdriet» : allemaal goed gedoseerd, gekontrasteerd en met de spontane medewerking van het publiek. Als je 't ons

vraagt : een Oostendse langspeler die nog beter is dan de eerste omdat ze beter kon worden afgewerkt.

KNIPPEN EN PLAKKEN

Er komt trouwens heel wat bij kijken vooraleer drie reuzebobijnen met opnamen op de plaat gegraveerd kunnen worden. Een ganse dag zaten we met producer Al Van Dam en de technici Jan en Suus in de studio om alles naar maat te knippen en te plakken. Deeltjes die auditief minder goed overkomen moeten eruit, haperingen worden geknipt en tussen dat alles moet toch een logisch verband behouden blijven. In vele gevallen begrijpen de studiomensen geen barst van die Oostendse uitdrukkingen en dan zijn wij daar om de knoop door te hakken. Maar tenslotte zongen ze met ons alle Oostendse liedjes mee, zij het dan in het Algemeen Beschaafd Oostends.

Na de montage gaat de band nog door een limiter en compressor om te verhinderen dat de pick-upnaald bij een plotse gier van Pette Sjieke uit de groeven zou wippen. Ook om het niveau van de plaat op gelijk peil te brengen. Dan moet de plaat gegraveerd worden, er moet een vadermatrijs, een moedermatrijs en een zoonmatrijs van gemaakt worden. Van die zoonmatrijs wordt dan geperst en intussen moet ook nog een kleurige hoes klaar komen waarvoor men blijkbaar onmogelijk alle meewerkende artiesten op één foto kan krijgen.

INGEBLIKT OOSTENDS VOLKSLEVEN

Hier ligt de tweede Oostendse langspeler nu vóór ons : een brok ingeblikt Oostends volksleven dat in de stadsarchieven zorgvuldig wordt bewaard en waarover de folkloristen uit de toekomst zich nog eens snuffelend zullen buigen. Ontelbare Oostendse harten zullen er nog vele jaren monkelend plezier aan beleven, de liedjes zullen tot het regionale repertoire gaan behoren en op feesten en trouwpartijen worden nagezongen. Weer wordt het een plezante Oostendse groet aan al die stadsgenoten die ver in de vreemde weemoedig worden bij zo'n brokje onvervalste thuis op een zwarte schijf ...

Jo DEENSEN